Խմբանոց Իշին սէնէվի
գլխաւոր 8 մէճիտ.
6 այլազգ 4 »
3 այլազգ 2 »

Թաշրալար Իշին բոսֆոր
իւմրէթի պիղէ օլարագ.
Սէնէվի գլխ. 10 մէճիտ
6 այլազգ 5 »
3 այլազգ 21/2»

Էլտէն նիւսխէսիզ սա-
թըլըր Իքի հալի բարա-
լազգ գայիմէյէ։

Անատոլուի Էջիֆեան

Իլանաթըն պէհէր սաթըրը 1 ինճի տէֆա 3, 2ինճի տէֆա 2, 3իւնճիւ վէ սայիր տէֆալար իշին 1ղր. տան սրբասընա գօնուլմասան իլան սաթըրը 5 ղր.
Մէքթուպ վէ սայիրէ, Գալաթասա Թէնճիլինպէ, բաղարքնա վազը Նօ. 41 Իրսէ խանընտա Գարատէտ 8։ Փանուսեան խամինէ իրսալ իսլիմէնէր տիր։

ԱՄԻՍՈՅԻ ԹԵՐԹԻ

1878 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 26 | ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ ՅՈՒՆՈՒԱՐ 7

Նօ. 3942

1294 ՌԵԱՆՈՒՆԻ ԷՎՎԷԼԻ 24 ՇԱԼԸ

1879 ՄՈՒՀԱՐԸԼՄ 12

ԻԽԹԱՐ

Ամէթիմիզէն պէրու իւչ կիւն կէչմիշ, վէ հալիլէ, ղազէթամըզը ղըբրաթա բաղպէթ իտէն ղաթլար, սէյեահաթըմըզ սէմէրէսի օլարագ, պաղը միւթալաաթը միֆիտէ կէօրմէքլիք արզուսընէ պուլունմուշլար տըր։

Պէթթապի պէղ տախի այնի արզուտէ պուլունտուղումուզտան, խայլիճէ միւթալաաթ պէեանընա միսսրաաթ իտէճէք իսէք տէ, հէմ պիր գաչ կիւն եօրկունլուգ ալըպ վէ տօսթլար իլէ կէօրիշիպ գօնուշմամըզ իգթիզա իտիպ, վէ հէմ տէ եըլ պաշը եազլաշմըշ օլտուղունտան, պիր գաչ կիւն տահա մաղուր պուեուրումասընը ըչճա իտէրիզ։

Պիր վազբթտան պէրու չօղլար, հէր նասըլ իսէ, բօլթիզա հազգընտա միւթալաաթ օղումազլըգ արզուսընէ պուլունուպ, վէ թարաֆըմըզա տախի պէտտէֆաթ խապէր վիրմիշ օլտուգլարընտան, վէ օղուեանլարըմըզը խօշնուտ իթմէքլիք իսէ, հէմ վազիֆէ վէ հէմ տէ մէնֆաաթըմըզտան պուլունտուղունտան, պունտան սօնրա, մէղբիւր տրզուլէրինէն տախի իճրասընա մուվաֆֆագաթ իտիլտիքտէնպաշզա, հէմ չիմտիլէ գատար պաշլանըմամըշ օլան եէնի պէնտ վէ միւթալաաթ իլէ ղազէթամըզ թէճհիզ իտիլէպ, վէ հէմտէ չէօհրէթլու զաթլարընը, վէ պիւյիւք վազալարընը ըսխիմէրի, մէճճանէն օլտուղու հալտէ, բէյանէրբէյ վիրիլէճէք տիր։

Պու եօլտա իսլահաթ վէ իքմալաթ, թապիաթիյլէ, եէնիտէն եէնի մէսարիֆաա միւհթաճ օլուպ, վէ թէքմիլ ֆէտաքեարլըգ իսէ, եալընըզ պիղիմ գուարէթիմիզտէն եօգարը պուլունաճաղընտան, զէվաթը համիյէթքեարանը ղայրէթ վէ թէշվիգաթընա մաղրուրէն վէ իսթինատէն, ղազէթամըզը սէնէվի գլխ. եըլպաշընտան իթիպարէն, բօսֆա բարասը, տայիմա քէնտի իզէրիմիզէ օլարագ, կէրէք թաշրալար, վէ կէրէք պուրասը իշէն, օն, վէ ալթը այլազը պէշ, վէ իւչ այլազը իքի պուչուգ մէճիտիեէ օլաճագ, վէ էլտէն նիւսխէսի տախի պիրէր ղուրուշլուգ պաղբրա սաթըլաճագ տըր։

Պաղբ ղաթլար, ուֆագ եազըմըզտան մէմնուն օլմասընը պաշգա, օղումագ ճիհէթիյլէ, թաճիզլիք սախի կէօսթէրմէքտէ օլտուգլարընտան, ալէսսէվիյէ իրի եազը իսթիմալ իտիլիպ, վէ ըէք աղ ուֆագ եազը ղուլանըլաճագ տըր։

Միւք ու միլէթիմիզտէ, պիրէնճի մէրթէպէտէ էլղէմիյէթտէն օլան չէյ չօճուգ պիյիւթմէքլիկի պիլմէք իլէ մէքթէպ, թիւճճարլըգ, վէ սանայի, վէ մէարիֆ հազգընտա քէսպի մալիւմաթ իթմէք օլտուղունտան, պու իքի խուսուսատան տախի դիեատէճէ պահս իտիլէպիլիպ, վէ պունլարա եէր վիրիլէրէք, ումումուն մէնֆաաթը մուճիպ օլունմագընէ նիյէթլիյէ, եօյէ պիր թագըմ մուարազա ը վէ պոչ պէնտլէր, վէ օսանտըրընը, եանի, չէօյէ տէտիմ, պէօյէ տէմիշ վէ զայրիհիմ իլէ տօղու օլան մէքթուպլարընը տէրճ ու պէեանընը սարֆը նազար գըլընաճագ տըր, վէլհասըլ, պու եօլճուլուղումուզ, ղազէթամըզ իշին եէնի պիր թարիգ աչըպ, հէր նէ գատար գըթասը այնի տէրէճէտէ գալաճագ իսէ տէ, քէնտի միւնտէրիճաթընընը պիյիւքլիկիւ, քէմալէթի վէ էհէմմիյյէթիյլէ վէ քեաֆֆէյի քեամիլ վէ մէարիֆէրվէր զաթլարը մէմնուն իթմէքլիկէ չալըշըլաճագ տըր։

Վէ պաղբլարճա կիւճիւք կէօրիւնիւպ, վէ գարբշըգլըգ հուսուլէ կէլտիկի մէսմուիմիզ օլտուղունտան, չիմտիտէն սօնրա, ղազէթամըզընը եըլըգը, եօյլէ նիւմէրօ իւզէրինտէ օլմասընը, իլլա, եըլ, վէ եախօտ այ իւզէրինէ օլաճագ, վէ հէր քիմ եէնիտէն միւթէրի եազըմագ իսթէր իսէ, եազըլաճագը աեբն, եա իպթիտասընտան վէ եախօտ օն պէշինտէն իթիպարէն եազըմագլըգը իկթիզա իտէճէք տիր։

Թաշրալարտա, պաղբլար, քէնտի ղազէթալարը միւտտէթինին նէ վազբթ խիթամ պուլտուղունա տիգգաթ իթմէյէրէք, բարա իրսալինճէ իպրազը իհմալ իթմէքտէ օլտուգլարընտան, չիմտիտէն սօնրա հէր քէսին ղազէթասը գուշաղը իւզէրինտէ, Էվրօպատա օլտուղու կիպի, միւտտէթինին խիթամը թարիխի պէեան իտիլէճէք տիր։

Պու միւնասէպէթլէ, թարաֆըմըզա պէնա վէ մէքթուպ եազմագլըգա հրամէթ իտէճէք օլան զաթլարընը, ղայէթ ըչսա վէ թէմիզ եազմալարընը իսթար վէ ըչճա իտէրիզ։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԹԷԼԷԳՐԱՖԻՅԷ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Թունուս, 5 յուն.

Ֆրանսա գօնսօլոսու, Ֆրանսա հիւքիմէթինէն, Սանսի վազըսընա տայիր Թունուստան ալաճաղը թարգիեէ հազգընտա թէլէկրաֆ իլէ թալիմաթ ալմըշ տըր։

Պէլգրատ, 5 յուն.

Սոֆիա հէվալիսինտէ պուլունան էլկիրմի նահիէնին, Սըրպիաեա իլկագ օլունմասը իշին իշպու նահիէէր էհալիսի մէճլիսը ումումիեէ պիր արզըհալ վիրմիշէր տիր։

Լահօր, 5 յուն.

Ինկիլիզ ասքէրլէրի, Գանտահարա, իւչ կիւնլիք մէսաֆէեէ զատար եազլաշմըշլար։

Լահօր, 6 յուն.

Քօսթ Լեալէթինին Սֆղան հիւքիմէթի, թէլիմիեէթ կէօսթէրմէք նիեէթինտէ օլտուգունու պիլտիրմիշ տիր։

Եագուպ խանը Ֆիրարէ հազըրլըգ կէօրտիյի բիվանեէթ օլունուեօր։

Լոնտրա, 7 յունվ.

Պուրաեա կէլէն բէսմի խապէրլէրէ կէօրէ, Աֆղանլար ինկիլիզ արապիսինէ հիւճում իտիպ թանքը եազմա վէ իհրաղ էթմիլէր իսէ տէ, ինկիլիզ ասքէրի վիրուտ իթմէքլէ կէրի չէքիլմէէ մէճպուր օլմուշլար արը։ Ինկիլիզլէր Աֆղանլարը գօվալաեօրլար։

ՏԱԼԻԼԻՅԷ ՎԷ ԽԱՐԻՃԻՅԷ

Ֆրանսա բէյլիսի ճիւմհուրու մարէշալ Մաք Մահոն հազրէթլէրինէ մուբասսա Մէճիտի.

Ֆրանսա ճիւմհուրիեէթի սէրասքէրի ժէնէրալ Պօրէլէ պիրինճի ռիւթպէ Մէճիտի.

Ճիւմհուրը միւշարիլէյհա ասքէրի ղապթանընտան պինպաշը միւսիւ Լոնկա իւչիւնճիւ ռիւթպէ Մէճիտի.

Ֆրանսա թէպասընտան միւսիւ Մաղէ իւչիւնճիւ ռիւթպէ Մէճիտի.

Վէ միւսիւ Պլօքիէ իլէ միւսիւ Գասթէլօթէ, վէ միւսիւ Ցաթէչէ տէօրտիւնճիւ ռիւթպէ Մէճիտի.

Մատամ Տէպրէսինէ չէֆգաթ նըշանընը իքինճի ռիւթպէսի իթա պույրուլմուշ տուր։

Տիւն սիւֆլրանը եէվրը գապուլի օլմասը յլա, պաղբ սիւֆլրայի տիւէը էճնէպիեէ Գապը Ալիեէ կէլէրէք, խարիճիեէ նաղբրը բաշա հազրէթլէրի իլէ միւլագաթ իյլէմիշ, վէ պաղբսը պատէհու տայիրէյի սատարէթէ կիտէրէք սատրազամ հազրէթլէրի իլէ տախի կէօրիւշիւշլէր տիր։

Սաաթ տօգուզտա սատրազամ հազրէթլէրինէ ռիասէթի թահթընտա պիր մէճլիսը մախսուսը մէշվերէթ ազատ օլունարագ, մէճլիսը մէզկուր սաաթ 12է գատար եէվամ իյլէմիշ տիր։

—Իսթանպօլտան Էլրօբա ղազէթալարընա աթիտէքի թէլէկրաֆնամէ քէշիտէ օլընմըշ տըր.

Մուահէտէյի գաթիէմիւղաքէրաթը իւէրլէմէքտէ տիր։ Ռուսիա հիւքիւմէթի, թազմինաթը հարպիէնին թէէտիէսինտէ ազիմ միւսաատէլէրտէ պուլունուպ, թազմինաթը մէզքիւրէ պիր մըզտար թէնզիլ գըլընըբը հալտէ վէ ճիտտի քէֆալէթէ բաղթ օլունմագ շարթըյլա պիր չօգ թազսիթլէ թէէտիեէ գըլընաճագ տըր։ Մէսէլէյի մէզքիւրէ հալլ օլունուր օլունմազ, հիւքիւմէթը սէնիեէ, Անատօլուտա չըմէնտը ֆէր ինչասը իշին տիւբ տը Սիւթերլանտըն թագտիմ իյլէտիյի լայիհաեը թահթը միւղաքէրէեէ ալարագ իշպու մէսէլէյի տէ հալլ իտէճէք տիր։

Եունան իլէ միւնասէպաթ էյիլէշմէքտէ օլուպ, պու կիւնքի կիւն, թայէնի հուտուտ մէսէլէսինճէ թարաֆէյնտէն տօղրուտան տօղրուեա ուղլայըլաճաղընը մէմուլ իթմէեէ սէպէպլէր վար տըր։

—Թայմսըն Պիւքրէշտէն ալարագ նէշի իյլէտիյի պիր թէլէկրաֆնամէտէ, պիր գօլ Ռուս օրտուսընը, Վարնա վէ Պէրղօստան վաբօրլարա իրքեաղ օլունաճաղընը, մէնպաի մէվսուգտան խապէր ալընըբը պէեան իտիլիեօր։

—Ռուսիա հիւքիւմէթի, Օտէսսատա լէնկէրէնտաղ պուլունան տօնանմատան պիր գաչ սէֆինէյի, վէ պա խուսուս սէյեար թօբ չէքէրէրտէն պիր գաչ գըթասընը Ռուսճուղա սվզիթմէսի հազգընտա Գարատէնիզ զօմանատանընա էնը մ'ըմիշ օլտուղունտան, պունլար պու գըչը թունա սուլարընտա զալմագ իւզրէ հարէքէթէ հազըր պուլունմուշլար տըր։

—Ռուսիա սէֆիրի Թարաֆընտան կէլէճէք բազար ագշամը սէֆարէթխանէսինտէ վիրիլէճէք սուարե ղանէթ միւքէմմէլ օլարագ, վիւքէլայի ֆիլամ իլէ սիւֆէրա վէ մէմուրին պուլունաճաղը ճիհէթլէ, տիւն վէ էվվէլքի կիւն տէվայիրտէն պիր խայլի մէմուրինէ պիլէթլէր տաղբտըրըմըշ տըր։

—Շգօտրա վալիսի իլէ Բօսկօրիչա գօմիսէրլէրինին տիւն Պապէլ վաբօրուիլէ հարէքէթ իթտիքլէրի եաղբրմըշ իտի։ Մուախարէն ալընան մալիւմաթա կէօրէ, միւշար վէ միւմթիլէյհիւմ վաբօրա պինտիքլէրինի միւթէագբպ, Գարատան բաչա հազրէթլէրի վաբօրա կէլէրէք, Շգօտրանընը թէֆթիշը ահվալընա մէմուրէն պիր եավէրը հարպ իզամ օլունաճաղընտան, թէէխիրը աղիմէթին լիւզումինի, վալիյի միւշարիլէյհէ պէեան իթմիշ, վէ տիւն ագշամա գատար հարէքէթ իթմէմիշլէր իտի։

Բօսկօրիչա իքինճի գօմիսէրլէրինտէն Գօսթան բաչանընը իսթիֆասընը զազէթալար եաղբեօրլար։

—Թասհիհի հուտուտը Եունանիեէ գօմիսէրլիյինէ մէմուր օլան ատիեէ միւսթէշարը վահան էֆէնտի հազրէթլէրինին արզը իթիզար իլէ պու խըմէթտէն աֆվընը թալեպ իյլէտիյի, վէ տիկէրինին ինթիխապ գըլընաճաղը իշիտիլմիշ տիր։

—Լա Ֆրանս զազէթասընընը դեկտ. 28 թարիխի նիւսխէսինտէ օղունմուշ տուր.

Խապէր վիրտիյէրինէ կէօրէ, ժէնէրալ Թօթլէպէնին էրքեանը հարպ բէյիսի ժէնէրալ Լանքօվքի, Ռումելիտէ պուլունան Ռուսիա ասքիրինի Սէվասթաբօլ վէ Օտէսսաեա նազլ իյլէմէք իշին օթուղ տէօրթ վաբօր էմրի թահթընա վազ իյլէմէք իւզրէ պու քէրրէ Օտէսսատա պահրիեէ գումանեալարը իլէ մուգավէլէ ազատ իյլէմիշ տիր։

—Ինէ մէզքիւր ղազէթատտ օղունմուշ տուր.

Մուհարէպէյի ախիրէտէ Ռուս օրտուսունուն թէլէֆթը հազգընտա պու կիւնէ գատար նէշր օլունան բասթիսթիզլէր ազ չօղ եանլըշ իտի։

Պու քէրրէ վուգու պուլան թահզիգաթը բէսմիէտէն անլայշըլմըզընա կէօրէ, Պալգան նիմճէզիրէսինտէ կէօմիլէն ատամլարընը մըգտարը 129 471է պալիզ օլուպ, Ռուսիաեա իեատէ օլունան 120 950 խասթա վէ մէճրուհինտէն 42 950 նէֆէրի վէֆաթ իյլէմիշ տիր։ Պու հիսապա, մուհարէպէյի ախիրէտէ էօլէնլէրին մըզտարը մէճմուի, անատօլու մուհարէպէսինտէ թէլֆ օլանլար տախիլտէ օլմասընը հալտէ, 172.400 նուֆուսա պալիզ օլմուշ տուր։

—Մէզքիւր ղազէթանընը դեկտ. 31 թարիխի նիւսխէսինտէ չու վէճհ իլէ օղունմուշ տուր.

Ռուսիանընը, սայիր ալաճաղլարը ալաճաղլարընը ալարգտան սօնրա, թազմինաթը հարպիէնին աիղինէ բուզի օլմասընը, պունուն տէրհալ թէէսսիսինի թալեպ իյլէմէքտէ օլտուղու սահիհլէշիէօր։ Հաթթա Ռուս ղազէթալարընտան պիրի թազմինաթը սուրէթի թէէտիէսինի քէշֆ պէրլէ, Ռուսիա թազմինաթընը զարպօն զայմէսիյէ թէէտիէսինէ բազի օլտուղունու վէ պու զարարընը Գապը Ալիտէն գապուլ օլընաճաղընը պիլտիրիեօր։

—Ռուսիա տէվլէթի, սուրէթը մահրէմանէտէ տիւէլը մուազզամաեա միւրաճաաթ իլէ, Պուլղարիսթան իլէ շարգի Ռումէլինին Էվրոբա ասքէրի թարաֆընտան միւշթէրէքէն իշղալ օլունմասընա մումանաաթ կէօսթէրմէյիպ, անճագ պունա մուգապիլ, Պալգանլարըն ճիհէթը չըմալիեէ վէ ճէնուպի-եէսինտէ պուլունան Պուլղար միլթէզերանընտան պիր մէճլիսի ումումի թէշքիլի իլէ։ Պէրլին գօնկրէսինին Պուլղարլարա թայեին իյլէտիյի ահվալտէն քէնտիլէրինին մէմնուն օլուպ օլմատըգըլարը խուսուսունուն, ումումի տիւէլը մուազզամա թարաֆընտան, մէզքիւր մէճլիստէն սիւալ օլունմասընը թէքլիֆ իթմիշ իսէ տէ, տիւէլը միւշարիլէյհիւմ պու թէքլիֆի ըէտտ իյլէմիշլէր տիր։

—Բրէզթինէ ճիվարընտա Օբրպ ասքէրինին հուտուտու Օսմանիէյի թէճավուզ իթմիշ օլտուղունա տայիր չուեու պուլան հավատիս իւզերինէ, Պաալը Ալի պու պապտէ Պէլկրատ գապինէսինտէն իյղահաթ թալէպ իթմիշ իսի։ Էվվէլքի կիւն Սբրպիսթան սէֆիրի միւսիւ Դրիսթիշ Պաալը Ալիեէ կէլէրէք պէօյլէ պիր թէճավուզ վուգու պուլմասընը, վէ քէյֆիէթին եանլըշ օլտուղունու, հիւքիւմէթի թարաֆընտան պլտըզը մալիւմաթա իսթինատէն պէեան իյլէմիշ տիր։

—Աչար պէտէլաթընա մահսուպէն իւշ եիւզիւք քեաղըտը պ՚ը Օսմանլը լիրասը եէրինէ դապուլի, վէ կէօմրիւք ռուսումունուն տախի ռուպի, 280 զուրուշ գայիմէնին պիր լիրա հիսապէյլա թահսիլը հագգընտաքի գարարըն ֆէսխ իտիլմէք իւզրէ պուլունտուղունու վազքթ ղաղէթասը եազըեը։

—Մէսէնճըրտա օգունտուղունա կէօրէ, աու Լեոնտի Լէոն Գիլլ [illegible] պիր չօգ միւհաճիր սէֆալէթ իշինտէ պուշունտուգլարընտան, Ինկիլթերրա իեանէ գօմիթէսի պիր գայ կիւն զարֆընտա միւհաճիրինի մէրգումէ իշին չէհրը մէզքիւրէ մբգտարը քեաֆի բիրինճ իլէ գըշ էլպիսէսի կէօնտէրէճէք տիր։

—Վիէննա ղողէթալարընտա օգունտուղունա կէօրէ, Ռուսիա սէֆիրի բրէնս Լոպանօֆ պիր ղողէթաճը իլէ միւլագաթ իտէրէք, տէվլէթի Ա. լիեէ իլէ Ռուսիա պէյնինտէ ագտ օլունաճագ մուահէտէյի խուսուսիէ ագտընա ղանէթ միւսլիհանէ պիր սուրէթտէ լիսան գուլլանմըշ, վէ հաթթա Ռուսիա տէվլէթինին, թազմինաը հարպիեէ մէսէլէսինտէ կիւմիւշ վէ գայմէ ըուպլի արամաեբպ ուեուշաճաղընը պէեան իյլէմիշ տիր։

Վիէննա ղաղէթալարընտան պիրի, գայմէ ըուպլիեէ գարար վիրիլտիյի թագտիրտէ, Պապը Ալինին, եիւզտէ էն ազը 25 գազանաճաղընը եազըեը։

—Ավսթրիա տէվլէթի Դրէդ լիմանընտա դաեէթ միւհքէմ պիր գալէա ինշասընա պաշլատըզը կիպի Սբիշ գըթասընտա պուլունան գալէալարա պէօյիւք Դրիպ թօբլարը վազ իթմէքտէ իմիշ։

—Ավսթրիա վէ Մաճարիսթան հարպիեէ նէզարէթի պու տէֆա, «Էվրագը հարպիեէ» նամըյլա ղայէթ աճայիպ պիր սթաթիսթիգ ճէտվէլի նէշը իթմիշ տիր։ Պունտա Ավսթրիա վէ Մաճարիսթանընն ահվալ ասքէրիեէսինճէ թախմինան 400 սէնէլիք վուգուաթ միւնտէրիճ օլտուղու կիպի, էյեամը զաֆէր ու զալէպէ իլէ էյեամը ինհիզամ հիքեաեէ վէ պէեան օլունմուշ տուր։ 375 սէնէ զարֆընտա վուգուա կէլէն հարաքեաթը հարպիէնին մբգտարը բէք ճէսիմ օլուպ, մբգտարը հարաքեաթը հարպիէյի միւխթէլիֆէ 6839ա պալիղ օլմագտա տըր։ Ավսթրիա ասքիրինին կէրէք եալընըզճա վէ կէրէք միւթթէֆիգէն հարպ իթմիշ օլտուգլարը մուհարէպէ մէյտանլարը ճէսիմ արազիտէն իպարէթ օլուպ քիւրդէյի արզըն իւշ գըթասընտա քեային տիր։

375 սէնէ զարֆընտա վուգու պուլան մուհարէպաթը քեաֆիֆէսինտէ Ավսթրիալըլարտան 261 ժէնէրալ վէ 17 պին 96 զապիթ վէ 1 միլեօն 68 պին 571 նէֆէր թէլէֆաթ օլմուշ տուր։ 1805 թօբ վէ 721 պայրաղ վէ 257 սանճաք վէ 190 պին 997 դուրեեբ էլէ 9 գին 910 արապա տիւշմէն էլինէ կէչմիշ, վէ եախօտ հէր նասընա ղայպ իտիլմիշ տիր։

Տիւշմէնլէր տախի քէնտի հիսապլարընտան անլաշըլըզը վէճհէլ, ճէման պէրվէճհի աթի մբգտարը զուեաթ վիրմիշլէր տիր։ 805 ժէնէրալ, վէ 10 պին 99 զապիթ վէ 1 միլեօն 227 պին 656 նէֆէր։ Ավսթրիալըլարընը զանայիմը հարպիեէսի պէրվէճհի աթի տիր։

4101 թօբ վէ 175 պայրաղ, վէ 279 սանճաղ վէ պիր չօգ էսլիհայի սայիրէ։

—Օն բոսթա իլէ վիրուտ իտէն ինկիլիզ ղազէթալարը, ինկիլթերրատա թիճարէթ պուհրանը վէ ֆապրիգալարըն թաթիլի հասէպի իլէ իշսիզ վէ կիւճսիւզ գալան ամէլէնին մբգտարը կիւնտէն կիւնէ չօղալմագտա, վէ պուսէնէ չիթատախի հիւքմինի շիտատէթլէ իճրա իլէմէքլէ, պունլարըն հալինի տահա աղբրլայոբրտըզընը պիլ պէեան, պու ղազէթալար նիւսխէ պէ նիւսխէ պու հավատիսին տահա տէհշէթլիսինի եազարագ եիւրէքլէրէ թէէսիր իտիեօրլար։

Ռուհանի մէմուրլար, ամէլէնին պէօյլէ սօգագլարա տէօքիւլիպ պէօյլէ սէֆիլ գալմալարընը, ագճէլէրինի գումար վէ իշրէթէ վիրմէլէրինէ համլ իթմէքտէլէր իսէ տէ, սէպէպը ասլը պու օլմաեբպ կէչէնտէ իֆլասա չըգմըշ օլան պէօյիւք պանգալարըն թէէսիրի ալթընտա իշլէրինէ սէքթէ վէ տուրկունլուգ կէլէն ֆապրիգալար վէ թիճարէթ էվլերի տիր։ Մէպուսան մէճլիսինտէ աղատէն պիրիսինին իթտիյի պիր նութգտա իսէ, պու պուհրան ինկիլթերրատա քիւլլիեէթլի էշեա իմալ օլունտուղու հալտէ, մէմալիքի էճնէպիեէտէ ինկիլթերրա էշեասընը, Ֆրանսա վէ Ամերիգա վէ սայիր պազը մահալլէր էշեասընա ըէգապէթ իտէմէտիկինի, վէ խուսուսա Ֆրանսա էշեասը տահա էհվէն վէ կիւզել իտուկինի սէպէպ կէօսթէրիպ, ինկիլիզ էշեասը մաղազալարտա եըղըլը գալմըշ, վէ պու պանգալարըն իֆլասընտան նաչի ֆապրիգալար էվվէլքի կիպի բարա պուլամաեբպ ամէլէեէ եօլ վիրմէքտէ պուլունմուշ օլտուղունու տէրմիան իյլէմիշ տիր։

Եըլպաշընտա եօրթուլար մինասիպէթի իլէ ինկիլթերրատա հէր քէս հալինճէ սարֆիեաթտա պուլունարագ պու սուրէթլէ էնանֆ կիրուհի էրէյիճէ ալըշ վէրիշ իթմէքտէլէր իլքէն, պու սէնէ բէք չօգ ատէմ էթմէք տիւշիւնիւպ պաշգա պիր շէյ խաթրընա կէթիրմէմիշ տիր։ Հէր եէրտէ եօգտուլլուգտան շիքեաեէթ իտիլմէքտէ օլուպ, էլէրինտէ պիր ազ ագճէսի օլանլար էթմէք բարասընա սագլամագտա տըրլար։

Շէֆիլտ շէհրինտէ ֆուգարաեա իեանէեէ մախսուս շէֆգաթ շիւպէսի, սէրմայէյի մէվճուտէսի սարֆ օլընմաղա, էշէտտը իհթիաճը կէօրիւնէն. լէրէ թէվզի զըմնընտա 10 պին լիրաեա միւհթաճ օլտուղունու Լոնտրա շէֆգաթ ճէմիեէթինէ պիլտիրմիշ տիր։ Զօգ ֆապրիգալարը օլան Մանչէսթէր վէ Սէլֆօրտ շէհիրլէրինտէ հիւքիմէթը մահէլլիէտէն միւհթաճը իեանէ պուլունանլարընը մբգտարը, 27 պին բատտէսինտէ տիր, եալընըզ պիր ճէմիեէթ հաֆթա պէ հաֆթա պինէր լիրա թէվզ՝ իտիեօր։ Զէսթը շէհրինտէ պինլէրճէ ամէլէ իշսիզ պուլունուպ սատագա թալէպ իյլէմէքտէ տիր։ Ինկիլթերրանընն սայիր շէհիրլէրինտէ հալ պունտան էյի պուլունմաեօր։ Մատէն քէօմիւրիւ իխրաճ գելընան եէրլէրտէ տախի ամէլէնին հալի պու մէրքէզտէ տիր։ Էքսէր շէհիրլէրտէ ամէլէ թագըմը կիւճ հալ իլէ եէվմիեէ էթմէյինի, շէհիր էմանէթի վէ շէֆգաթ ճէմիեէթլէրի իեանէսիյլէ չըգարմագտա տըրլար։ Հէր կիւն շէֆգաթ ճէմիեէթլէրի թէշէքքիւլ իթմէքտէ օլտուղու կիպի, մէճճանէն էթ վէ չօրպա վիրմէք իւզրէ իմարէթլէր աչըլմագտա տըր։

Ռումէլիյի շարգի գանօնը էսասիսի օլմագ իւզրէ Օսմանլը գօմիսէրլէրի թարաֆընտան, Ֆիլիպէտէ գօմիսիօնը ումումիեէ իթա օլունան նիզամ լայիհասընը մուգատտէմա ղաղէթամըզանագլ իթմիշ իտի։ Պու քէրրէ վիրուտ իտէն Լիւրոբա ղաղէթալարընտա Ալմանիա վէ Ավսթրիա վէ Ֆրանսա գօմիսէրլէրի թարաֆլարընտան, գօմիսիօնը մէզքիւրէ արզ օլունան գանօնը էսասի լայիհասընն պիրինճի ֆասլը միւնտէրիճ պուլունմասընա, անըն տախի նագլ մինասիպ կէօրիւլաու։ 21 մատտէտէն իպարէթ օլան իշ պու ֆասլըն իլք պէշ մատտէսի իլէ 8ինճի վէ 9 ընճը մատտէլէրինին գապուլ, վէ 6ընճը վէ 7ինճի մատտէլէրինին թէէսիր օլունտուղունը, վէ մէվատտը սայիրէսինին տէրտէսթը մ՚ուզաք՚ըէ պուլունտուղունու մէզքիւր ղաղէթալար իլավէ իտիեօրլար։

ՖԱՍԼԸ ԷՎՎԷԼ.

Վիլաեէթին հուգուզը ումումիեէսի

Պիրինճի մատտէ. — (Գապուլ օլընմըշ տըր) Ռումէլիյի շարգի իտարէյի մբլթարէ չէրայիթի իւզրէ զաթը հազրէթի բատիշահինին տօղրուտան տօղրուեա հիւքմը սիասի վէ ասքէրիսի թահիթընա վազ օլընմըշ պիր վիլաեէթ տիր։

Իքինճի մատտէ, — (Գապուլ օլընմըշ տըր) Վիլաեէթին հուտուտու, Էվրոբա թահտիտ գօմիսիօնընընն թայեին իյլէտիյի հուտուտանմիանպէյիսթասհիհաթ տախիլ օլտուղու հալտէ, Պէրլինտէ 1878 յուլիս 13 թարիխի իլէ

ՉԻՆԿԵԱՆԷ ԳԸԶԸ

—59—

23

ՔԻՐԻՆՕ

Մարալէ, Թանքրէտին Մարսուէն սէֆինէսի գարթանընա իտէհկի վիպիթատա մէրգումա ռիֆագաթ իթմէմէսի իշին, ըլք հագգը սէպէպլէրի վար իտի։ Զիւնքի էվվէլա, միւհթէրէմ չինկեանէ, քէնտի չէքքի թաղիսի վէ պիր իրանեօլ աղըղատէսի կիպի Մաթիւրէն Լէմոնիէեէ թագտիմ օլունուշ օլմաեբպ, իլլա եօճուլուգ չէրայիթինի վազ իշին, էֆէնտիլէրի նամընա կէլմիշ օլան պիր լիթեար արապ չէքինտէ մէրգումա թագտիմ օլունմուշ իտի։

Պունտան մատտա, մէրգում, ուզագտան էնիշթէսինէ սիւիք իթմէք, վէ մէրգումուն քիմնէ իլէ մուխաթարալը սուրէթտէ մուխապրաթտա պուլունմամըշ օլտուղունա թէէմին օլմագ իշին, տէրհալ թէպտիլի զըեաֆէթ իթմէք թասավվուրունտա իտի։

Թանքրէտ, թուաշէթինի իքմալ իտիպ, պաղչէեէ ինտիկինտէ, Գարմէն եալընըզ օլուպ, մէրգում մէզպուրէեէ խիթաբէն,

—Տոն կիւզման նէ՞րէյտէ տիր, տէեու սիւալ իթտի։

—Գարատաշըմ պէնտէն չիմտի մուֆարագաթ իթտի, տէտի մէզպուրէ, չիէնքի մուհիմմ պիր իշտէն տօլաեը ալէճաճէյլ կէվիպ քէնտիսինի արատալար։ Մէրգում անճագ պու ազշամ ավտէթ իտէպիլէճէք տիր։

Այնի վագըթտա Պէրէնիս, արապանընն հազըրլանտըզընը խապէր վիրտի։

—Զաբուգ կէլինիպ, պէնիմ ղաեէթ սէվկիւլիւմ, տէտի Գարմէն թաթը պիր սէտա իլէ։

—Ա՜հ, մատամ քի սընտէն այրըլըեօրում, նէ գադար չ՚ըբուգ կէլսէմ, երէնէ կէճիքմիշ օլաճաղըմ, տէեու ճէվապ վիրտի Թանքրէտ։

Թանքրէտ հէնուզ արապանընն չիմթէլէրի իւզէրինէ օթուրմուշ իքէն, Մարալէ լէհճէ վէ էլսիսէ ճիհէթիյլէ պէթէքբար արապ հէյեէթի քէսսէ իտէրէք, խէֆիէն արապանընն արգասընա «Թուրտու։ Արասաճը, Թանքրէտին իշարաթը մուճիպինճէ, հարէքէթէ պաշլաեարագ, լիման իւզէրինտէ արապաեը տուրտուրթտու։ Շըվալիէ պիր իշարէթլէ իքի նէֆէր սանտալճը չըզըրագ, պիր սանտալ տէրունինէ ըաքիպ օլտու, վէ մէրգուման սանտալճըլար պիր գաչ սապըգա զարֆընտա, սանտալարընը Մարսուէն սէֆինէսի եանընա եազլաշարագ։

—Ինչ գիրիշ, տէտի Գարմէն, ինչ գիրիշ

մ ինագըտ աչտնամէնին 14 ինճի մատտէսինտէ կէօսթէրիլէն հուտուտ տըր՝

Իւչիւնճիւ մատտէ — (Գապուլ օլունմուշ տուր,) Զաթը Հազրէթի Բատիշահի, պալէատէ մէզքիւր օլան աչտնամէնին 15 ինճի վէ 16 ընճը մատտէլէրի հիւքմինճէ, վիլաէէթին պէրրէն վէ պահրէն միւտաֆաաէի հուտուտու էսպապընը իսթիհսալ իտէր։

Ասաքիրի Օսմանիէէ վիլաէէթտէ անճագ մէվատտը մէզքիւրէտէ պէեան օլունան ահվալտէ վէ օ մատտէլէրտէ կէօսթէրիլէն չէրայիթ իլէ տախիլ օլուր։

Տէօրտիւնճիւ մատտէ — (Գապուլ օլունմուշ տուր) Վիլաէէթտէ նէ միւտաֆաայի հուտուտ, վէ նէ տէ սաաջիչի տախիլինին մուհաֆազասը իչին, (իւչիւնճիւ մատտէնին իքինճի ֆըգրասընա միւրաճաաթ օլունա) պաշը պօզուգ վէ Չէրքէս կիպի ասաքիրի գայրը մունթազամէ իսթիխտամ օլունմաեաճագ տըր։

Պէշինճի մատտէ — (Գապուլ օլունմուշ տուր.) Վիլաէէթտէ հիչ պիր Չէրքէս իսքեան օլունմաեաճագ տըր։

Ալթընճը մատտէ — (Թէէխիր օլունմուշ տուր,) Վիլաէէթ ասաքիրի միլլիէսի սընըֆընտա էյֆայի խըտմէթը ասքէրիէէ, իչպու գանօնըն օն պիրինճի մատտէսինտէ կէօսթէրիլէն չէրայիթէ կէօրէ, Րումէլիյի Շարգի ահալիսինին քեաֆֆէսի իչին մէճպուրի տիր։

Րումէլիյի Շարգի ահալի էհալիսի, Օսմանլը օրտուլարընա տախիլ օլմաեա ինճպար օլունմազլար իսէ տէ, վիլաէէթ ասաքիրի միլլիէսի տէֆթէրլէրինէ գայտ օլունմուշ օլմաղլարը, վէ խալսու պու խըտմէթ զէմանընը կէչիրմիշ օլմաղլարը հալտէ, մէքեաթիպը ասքէրիէի Օսմանիէէ տէվամ վէ խալսու պիր Օսմանլը օրտուսունա տախիլ օլմագ տա սէրպէսթ տիր։

Զաթը Հազրէթը Բատիշահինին Ըւրօպա գըթասընտա քեային մէմալիքինտէ, վէ խալսու մէմալիքը մէզքիւրէ գուրպինտէ մուհարէպէ վուգուպուլտուղու հալտէ, Րումէլիյի Շարգի ասաքիրը միլլիէսի ասաքիրը Օսմանիէէ իմտատէ տավէթ օլունապիլիր իսէ տէ, ասաքիրը մէրգումէ ասլա Ըւրօպա խարիճինտէ իսթիխտամ օլունմազլար։

Եէտինճի մատտէ — (Թէէխիր օլունմուշ տըր) Վիլաէէթտէ պալէատէ մէզքիւր աչտնամէյի իմզա իտէն տէվլէթլէրին թաստիգի իլէ թարաֆը հազրէթի Բատիշահիտէն մէնսուպ պիր վալի պուլունուպ, վալիյի միւշարիլէյհ զաթը Շահանէնին վէքիլի տիր։

Զաթը Հազրէթը Բատիշահի, վալինին թէքլիֆի իւզէրինէ, զիրտէ գէօր օլունան մէմուրլարը թային էյլէր։

Էվվէլա, վալինին մէվանիի օտուզու սուրէթտէ մէքեալէթ իթմէք, վէ մէֆաթ վէ եա իսթիֆասընտա, վէ խալսու մէմուրիէէթինէ տէվամ իթմէէէէք սուրէթտէ խասթալանտըղը հալտէ, խալէֆինին թայինինէ գատար մագամընա գայիմ օլմագ իւզրէ պիր միւշավիր.

Սանիէն. վիլաէէթ խըտմաթը միւքիէսի իչին միւտիրլէր.

Սալիսէն, մէհաքէմէյի ալիէէյի ատլիէ իչին հաքիմլէր.

Վալի հէր թէվճիհ իչին զաթը Հազրէթը Բատիշահիէէ իւչ զաթ արզ իտիպ, թարաֆը Բատիշահիտէն, պիր այ զարֆընտա պունլարտան պիրի թային օլունուր, վէ պու միւտտէթ կէչտիկի հալտէ, վալի պիզզաթ էմրը թէվճիհէ թէչէպպիւս հագգընա մալիք տիր։

Ասաքիրը միլլիէ վէ ժանտարմա պէօյիւք զապիթանը թարաֆը Բատիշահիտէն թային օլընըր։

Ասաքիրը միլլիէ վէ ժանտարմանըն եւզ պաշը րիւթպէսինէ գատար օլան զապիթանընը թայինի իչին վալի, զաթը Հազրէթը Բատիշահի թարաֆընտան սուրէթը տայիմէ իւզրէ թայինին պուլունուր։

Սէքիզինճի մատտէ — Րումէլիյի Շարգիտէ ատալէթ, նամը նամիյի Բատիշահիէէ օլարագ իճրա օլունուր։

Տօգուզունճու մատտէ — Զաթը Հազրէթը Բատիշահի, Րումէլիյի Շարգիտէ աֆվ հագգընա մալիք տիր։

Օնընճը մատտէ — Րումէլիյի Շարգիտէ քէնտիսինէ այիտ մէվատտա հագգընտա վալի իլէ միւթթէֆիգէն գանօն թանզիմ իթմէք հագգընա մալիք օլարագ պիր վիլաէէթ մէճլիսի թէեսիս օլընմըշ տըր։

Նիզամաթը մահէլլիէէ, զաթը Հազրէթը Բատիշահինին թաստիգինէ արզ օլունաճագ տըր։

Իչպու Նիզամաթ թաստիգ օլընտըգտան սօնրա վալի թարաֆընտան նամը նամիյի Բատիշահիէէ օլարագ իլան օլունաճագ տըր։

Օնպիրինճի մատտէ. — 1878 սէնէսի յանվար այը իպթիտասընտան էվվէլ նէշր օլունան գավանինի օսմանիէէ, իչ պու գանօնը էսասիէէ մուղայիր օլմատըգճա Րումէլիյի Շարգիտէ հիւքմի ճարի օլաճագը մ...սիլլու, պու թարիխտէն սօնրա իչ պու գանօնը էսասիէէ մուղայիր օլմամագ վէ վիլաէէթ գումէշի նէշրիյէսինին հուգուգունա թօգունմամագ, վէ ուսուլը մէշրութիէթէ մուվաֆըգ օլմագ իւզրէ նէշր օլունաճագ գավանին տախի մէրի իւլ իճրա օլաճագլար տըր։

Օնիքինճի մատտէ — Մէճլիսը ումումիյի օսմանիտէ գավանինը ումումիէէ թանզիմինտէն, վէ մէմալիքը Շահանէնին մէնաֆիի ումումիէսի իւզերինէ միւզաքէրաթ իճրասընտան, Րումէլիյի Շարգի վիլաէէթի տախի հէր 150 պին նուֆուս պաշընա պիր ահան, վէ հէր 50 պին նուֆուս պաշընա պիր մէպուս պուլունմագ սուրէթի իլէ հիսսէտար օլաճագլար տըր։

Ահան, զաթը Հազրէթը Բատիշահի թարաֆընտան գայտը հայեաթ չարթը իլէ թային օլունաճագ տըր։

Վալի ահանտան մատուտ օլաճագ տըր։

Մէպուսլար, վիլաէէթ մէճլիսի թարաֆընտան տէօրթ սէնէ իչին ինթիխապ օլունուր։

Պու ահանըն, մէճլիստէ պուլունմալարը, վէ խալսու րէյ պէեան էթմէլէրի, իշթիրագա հագգլարը օլան միւզաքէրաթ վէ գարարլարը վիլաէէթ նազարընտա հիւքմըզ՝ պըրագըլար։

Պունլարըն, Րումէլիյի Շարգիէէ այիտ օլմաեան գավանինտէ րէյ վէ գարար իթասընա հագգլարը եօգ տըր։ (11 ինճի մատտէնին իքինճի ֆըգրասընա միւրաճաաթ օլունա) Րումէլիյի Շարգի ահան վէ մէպուսանընտան հիչ պիրի, մէճլիսի ումումիյի Օսմանինին ինթիխա իթտիյի միւտտէթ զարֆընտա պիր ճինաեէթ իլէ իքէն տէրտէսթ օլունմագ միւսթէսնա օլմագ իւզրէ, ազասընտան պուլունտուգլարը մէճլիսին էգսէրիէէթի իլէ գարար վէրիլմէտիքճէ նէ թավգիֆ վէ նէ տէ թէվգիֆ իտիլէմէյէճէք տիր։ Պունլար ճինաեէթ իշլէմիշ օլտուգլարը հալտէ տախի, վիլաէէթ մէճլիսի ազասը հագգընտա ճէրէեան իտէճէք մուհաքէմէ ուսուլինճէ վիլաէէթ մէճլիսի ալիէէսինտէ մուհաքէմէ օլունաճագլար տըր։ Պունլար մուհաքէմէ օլունմատըգճա, նէ թէվգիֆ վէ նէ տէ մէմալիքի Շահանէտէն սիւրկիւն օլունմաեաճագլար տըր։

Օն իւչիւնճիւ մատտէ — Վիլաէէթ գումէշի թէշրիիէսի, տիվէթը Ալիէէ գավանինտէն Րումէլիյի Շարգիէէ այիտ օլան գավանինտէ, վիլաէէթին մէնաֆի վէ իհթիեաճաթընա մուվաֆըգ կէօրէճէյի թատիլաթը իճրա իտէպիլէճէք տիր։

Պիր վիլաէէթ գանօնու, անճագ վիլաէէթին գումէշի թէշրիիէսի մարիֆէթի իլէ թէպտիլ վէ եա թատիլ օլունապիլէճէք տիր։

Օն տէօրտիւնճիւ մատտէ — Մէվատտը աթիէէ միւնհասըրըն, վիլաէէթ գումէշի թէշրիիէսի վէզայիֆընտան տըր.

1. Իչ պու գանօնը էսասի իլէ կէօսթէրիլէն թանզիմաթը իտարէ վէ ատլիէնին սուրէթը իճրասընը թային իտէճէք գավանին.
2. Մէվճուտ վէրկիլէրի թատիլ, վէ եա չէքիլը ախէրէ իֆրազ էյլէէէճէք գավանին.
3. Եէնի վէրկի իհտաս իտէճէք օլան գավանին.
4. Միւվազէնէ գանօնլարըլա խիթամ պուլմուշ պիր սէնէ հիսապաթըննըն թաստիքինի հավի գավանին.
5. Մէարիֆը ումումիէէ միւթաալիգ օլարագ իչ պու գանօնը էսասիյի իգմալ իտէճէք օլան գավանին.
6 Բազար րուսումու, վէ մէատին վէ միահ վէ օրմանլար հագգընտա եապըլաճագ գավանին.
7. Եօլլար վէ իմթիազաթ վէ վիլաէէթին մէնաֆիինէ միւթաալիգ տէմիր եօլլար ինշա վէ իչլէթմէսի գավանինի իլէ, քեզալիք մէսարիֆի թարաֆը տէվլէթտէն վիրիլմէեէճէք օլան քեաֆֆէյի իմալաթը նաֆիաեա այիտ գավանին.
8. Զիրաաթ վէ թիճարէթ վէ սանաթա միւթաալիգ գավանին.
9. Պանգալար թէէսիսաթընա այիտ օլան գավանին.
10. Արազիյի վիլաէէթին սուրէթը թասաըրուֆընը թային իտէր գավանին։

Օն պէշինճի մատտէ — Օրման վէ մատէնլէր վէ արազիյի ամիրիէյի խալիէէ, վէ Րումէլիյի Շարգիտէ տէվլէթէ միւթաալիգ սայիր քեաֆֆէյի էմլաքը տիւլէթը մէնգուլէ վիլաէէթէ այիտ տիր։

Օն ալթընճը մատտէ — Րումէլիյի Շարգի վիլաէէթի . . . մըգտարընտա օլարագ մէսարիֆը ումումիէյի տէվլէթտէն հիսսէտար օլուր։

իսթիխնաէէթ իթմէք իւզրէ էմր ալմըշըմ տըր։

—Գա՛րթան, պու էմրի սիզէ վիրէն զաթա ճան ու կէօնիւլտէն թէշէքքիւր իտէրիմ, հալպուքի պու զաթըն քիմ օլտուղունու աճապա անլաեապիլիրմիյիմ՝

—Շիւպհէսիզ անլաեապիլիրսինիզ, վէ օլ զաթըն իսմի, պիր աց էվվէլ պէնտէնիզ արզ իթտիկիմիզ սիւալլէրինիզին իքինճիսինէ ճէվապ տիմէք տիր։ Իմտի պիլմիշ օլուն քի, եալընըզ սիզի սէֆինէմէ ալմագլըղըմը տէնպիհ կիւն պանա էմր իտէն, վէ սիզին իգամէթկեահընըզը պանա իշար իտէէն զաթ, հա՛յֆա քի պու կիւն պէրհայաթ տէյիլ տիր։ Իշթէ օլ զաթ տօն Ժօզէ Րօմէրօ տուր։

—Հիւրմէթլու վէ թէաճճիւպէ շայեան իֆթիխար, մըրըլտանտը թանըրըտա հէեէճան իլէ վէ կէօզլէրի եաշ իլէ տօլարագ, պիչարէ աստէմ սօն սաաթընտա պիլէ պէնի խա՞րլամըշ։ Ա՜հ, օլ զաթ միւրվէթլու վէ համիէէթլու պիր էիւրէք իտի։

—Միւսիւ չըվալիէ, օ ատիլ պիր զաթ իտի, անըն իւզէրինէ աղլամալըյըմ, չիւն քի չիմտի օ ճէննաթը Հագգ հուզուրունտատըր։ Էն զիեատէ աղլամաեա վէ թէէսսիւֆ իտիլմէէ միւսթահագ օլան մէրգումուն գըզը տըր։

—Զէվալլը Անուսիաթա, պիչարէ գըզճաղազ, աճապա օլ ճէսիմ վագիաթըյը տիւնեատա եալընըզ գալըղըղընտա, հալի նէ՞ օլաճագ տըր։

—Համտ օլսուն Հագգ Թէալա հազրէթլէրինէ, մէզպուրէ պիւսպիւթիւն եալընըզ գալմաեաճագ տըր։ Զիւնքի Ֆրանսատա տիկէր պիր ֆամիլեա, եանի պիր րէտէր, վէ պիր գարտաշ պուլաճագ տըր քի, պունլարտան պիրի, տօն Ժօզէ Րօմէրօնուն աճիգ տօստու վէ Համպուրգի սաներ սէֆօ յին, վէ իչպու սէֆինէնին սահիպի Ֆիլիբ Լը Վէյեան տըր, վէ իքինճիսի տէ Ֆիլիբին մախտումու Մ. Օլիվիէ տիր։

—Էյ մէզպուրէ նէ՞ վագըթ եօլա չըգաճագ տըր։

—Իւչ կիւնէ գատար եօլա չըգաճագըզ։

—Ցիմտի մէզպուրէ կէնճ գըզը Ֆրանսաեա սիզի՛ն սէֆինէնիզ կէօթիւրէճէք տիր, էօյլէ՞ մի, տէէա սիւալ իթմի թանըրըտա չէքմիյին։

—Էվէթ, միւսիւ չըվալիէ, մատմուազէլ Անուսիաթանըն սէֆինէտէ պուլունաճագը ճիհէթլէ, մէրհումըն քէտիրի, սէֆինէէ սայիր եօլճու ալընմամաղընը էմր իթմիշ տիր։

—Ա՜հ, չիմտի հէր չէյի անլաեօրում, տէտի թանըրըտա մըրըլտանարագ։

—Ֆագաթ, տէվամ իթտի գարթան, թէքրար իտէրիմ սիզէ քի, եալընըզ սիզ պու էմրաէն միւսթէսնասընըզ։ Միւսիւ չըվալիէ, սիզ պու իսթիսնաեէթտան իսթիֆատէ իտէճէքմիսինիզ։

—Շիւպհէսիզ իսթիֆատէ իտէճէյիմ, էքէրչի սիզ, միւսիւ գարթան, պու իսթիսնաեէթի պիր տէրճէ թէվսի իթմէքլիկի, վէ քէնտիլէրինտէն ասլա այրըլամաեաճաղըմ տիկէր իքի չախսը տախի այնի վագըթտա պէնիմլէ պիրլիքտէ սէֆինէնիզ տէրունինէ գապուլ էյլէմէքլիկի ատրիեէտէ իտէրսէնիզ։

—Միւսիւ չըվալիէ, տէտիկինիզ չախսլար քիմլէ՞ր տիր։

—Պիրի պէնիմ գէմիմ, տիկէրի տէ գայնըմ տըր։

—Սիզին գէմինի՞զ մի, թէքըրրուրատը Մաթիւրէն Լէմօնիէ աչիքեար պիր թէաճճիւպէ, պէն սիզին էվլի օլտուղունուզու պիլմէեօրտում։ Ցօէ ճօզէ սիզին էվլի օլտուղունուզու պանա սէօյլէմէմիչ իտի։

—Զիւնքի օ տախի պիլմէզ իտի։ Պէնիմ ագալը նիքեահլըմըն էճրա օլունմասը անճագ տ՛քիզ կիւն տիր։

Գարթան, ֆէվգէլատէ պիր մէրագլէ գուլագընը գաշըտը, վէ պիր տաղըգա գատար տիւչիւնտիւքտէն սօնրա։

—Գարթա՛ն, տէտի Մաթիւրէն, մըրգումըն էմրինի աճապա եապարագ եալընըզ պիլիքտէ տուրունուզ, վիրիլմիչ օլան թալիմաթը թամամէն իճրա իտէճէք միսինիզ, տիկէր պիր պանա սէօյլէէճէկինիզ եօգ մու։ Խայր տիյիլ իտի, իսթէր իսէնիզ տահա թէլեաշ իթմէտէն սէօյլէմէյէ թէմամէն մէճպուր տէյիլ սինիզ։

նիզ սիզճէ միւչքիւլ կէօրիւնմէքտէ իսէ, էքէր սիզին զամիրինիզ, մէզքիւր էմր ու թալիմաթը թէմամէն թէմամընա իճրա իտէճէք իսէ, օլ պապտէ արթըգ իսրար իթմէմ, վէ պու մէսէլէյի պէր թարաֆ էյլէմէքլիկիմի պէեան իտէրիմ։ Իմտի սիզ, պէն օլմաեարագ եօլա չըգընըզ, պէն տիկէր պիր սէֆինէ բաքիպ օլուրում։

—Միւսիւ չըվալիէ, տէտի Մաթիւրէն աղըրճա վէ սէօյլէճէկի քէլիմէլէրի տիքքաթլէ սէչէրէք, Թաշըրրի իտէրէք, սիզինլէ սէրպէսթ սուրէթտէ գօնուշմաղըմըզա միւսաատէ իտէ՞րմիսինիզ։

—Էվէթ, էֆէնտիմ։

—Ֆագաթ սիզտէն թալէպ իթտիկիմ պիր տէրճէ միւնասիպէթսիզ սէրպէսթիէէթ տիր։

—Գարթան, իսթէտիկինիզ կիպի գօնուշմալը մէզունսունուզ, էմիրիր քի, պիր ան էվվէլ վէ գաթիէն սէօյլէէճէկինիզի սէօյլէէինիզ, զիրա սիզէ իգրար իտէրիմ քի, վիրճէկինիզ գարարը պիր ան էվվէլ պիլմէք իսթէրիմ։ Սիզին կիպի աչիքեար տըր քի, սիզ, պէնիմ թէքլիֆիմին իճրասընա պիր մանի կէօրիւեօրսունուզ։ Պու մանի նէ՞ տիր։

—Հէ՛ . . . հէ՛ . . .

—Անլաչըլտը, պունու սէօյլէմէք պէք գատար կիւճ տիւ տիր։

(Տէվամը)

Օն եէտինճէ մատտէ — Վիլաեէթին սիքքէյի բէսմիէսի, սալթանաթը սէնիէյի Օսմանիէնին ալթուն սիքկէսի տիր։

Օն սէքիզինճի մատտէ — Կէօմրիւք վէ բոստալար, վէ թէլէկրաֆ խաթթլարը վէ ֆէնէրլէր իլէ Էվրօբա մուխապէրաթը ումումիսինին միւթաալիգ պուլունտուղու տէմիր եօլլար տէվլէթէ պըրագըլմըշ տիր։

Օն տօգուզունճու մատտէ — Սիլահ վէ պարութ իմալ վէ ֆիրուխթի տախի քէզալիք սալթանաթը սէնիէնէ այիտ տիր։

Եէկիրմինճի մատտէ — Հէր նէ սուրէթլէ օլուր իսէ օլսուն, սալթանաթը սէնիէնէ իլէ տիւէլը սայիրէ արասընտա միւնագըշ օլան ուհուտա վէ մուգավէլաթ, վէ սուվէրը թէսվիէյի միլլեէ, քեաֆֆէյի մէմալիքը Օսմանիէտէ օլտուղու միսիլլու Ռումէլիյի Շարգիտէ տախի մէրի իւլ հիւքմ օլաճագ տիր։ Հէր նէ չէրայիթլէ օլուր իսէ օլսուն, թէպայի էճենէպիէնէ վիրիլէն մուաֆֆէեաթ ու իմթիեազաթա պու վիլաեէթտէ տախի ըիաեէթ օլունաճագ տիր։

Եէկիրմի պէրինճի մատտէ — Լիսանը Օսմանի, Ռումէլիյի Շարգի հիւքիւմաթընըն, Պապը Ալի իլէ մինասէպաթընտա լիսանը բէսմի տիր։

Վալի վէ վիլաեէթ խըստէմաթը միլքիէսի մէմուրլարը, տէվայիրը պէլէտիրէկ, վէ գազալար խըստէմաթը միլքիեէսի բուէսասը արալարընտա վէ եախոտ մէհաքիմ ալիեէ հաքիմլէրի իլէ մուխապէրէլէրինէ Օսմանը վէ Ռումի վէ Պուլղար լիսանլարընտան հանկիսինի օլուրսա օլսուն իսթիմալէտ մուխայեէր իսէլէր տէ, նէվահի վէ տէվայիրը պէլէտիրէկ, վէ եախոտ հիւքքեամը սուլհիեէ իլէ մինասէպաթլարընտա զինքը օլունան տայիրէլէրլէ հիւքքեամը սուլհիեէնին պուլունտուղլարը նէվահի վէ գարիլէրտէ միւսթամէլ օլան լիսան վէ եա լիսանլարը գուլլանաճագլարը կիպի, ճէօմաաթը բուհանիէ, վէ եախոտ էշխաս թարաֆընտան վէրիլէն քեաֆֆէյի միւսթէտիեաթ իլէ իմթարնամէլէրէ, օ ճէօմաաթ վէ եա չախս, մէմլէքէթին իւչ լիսանընտան հանկիսինի ինթիխապ իթմիշ իսէ անընլա ճէվապ վիրիլճէքլէր տիր։

Նէվահի վէ պէլէտիրէկ տէվայիրի, քեաֆֆէյի մէվատտու մուխապէրաթտա ագտլիեէթ, մէճմուի էհալիսինի սիւլիւսանընա մուգապի օլմատըղը հալտէ, էքսէրիեէթը էհալիսին իսթիմալ իյլէտիյի լիսանը իսթիմալ իտէճէք. վէ ագալիեէթը էհալիսին սիւլիւսինէ միւսավի օլտուղու հալտէ, անընլա լիսանը տախի էքսէրիեէթ լիսանը իլէ պէրլիքտէ գուլլանըլաճագ տիր։

Մէհաքիմը ալիէտէ կէրէք մուհաքէմէտէ, վէ կէրէք իֆատաթ վէ չիքեաեաթտա էլինէյի սէլեսէ միւսավթը քեամիլ իւզրէ տիր։ Կէրէք միլքի վէ կէրէք ճէվայի զարար վէ հիւքմիր, վէլա նէթիճէսինի էքսէրիեէթինի թէրքիպ իսէ նգավմ լիսանը իւզրէ վէրիլմիր։ Անճագ թարաֆլէյնէն հէր պիրիսի մտօրաֆըզը օլարագ քէնտի լիսանը իւզրէ պիր թէրճէմէսինի ալապիլէճէք տիր. ֆագաթ մէտարը իհթիճաճ օլան, սուրէթը ասիէ տիր։

Ռումէլիյի Շարգիտէ քեաֆֆէյի գավանին, Օսմանը վէ Պուլղար վէ Ռում լիսանլարը իւզրէ իլան օլունաճագ տըր։

Վալինին գարարլարը, վէ քէզալիք վիլաեէթ խը։էմաթը իտարէսի մուհիրլէրի իլէ. գազալար տէվայիրը պէլէտիրէկ խըստամաթը իտարէ լուէսասը էնթարաթը, նէչրիեաթ ու իլանաթը տախի, մէմլէքէթին իւչ լիսանը իւզրէ թահրիր օլունաճագ տըր։ Ամալիեէ տէվայիրը ալիէսի էմրի իլէ իտիլէն նէշրիեաթ տախի օ սուրէթլէ եազըլաճագ տըր։

Նէվահի իտարէլէրի իլէ հիւքքեամը սուլհ վէ տէվայիրը պէլէտիրէկ մէվատտու իլանաթ ու նէշրիեաթը տախի, այիտ օլտուգլարընէվահի վէ գարիեէ էհալիսինին լիսանլարը իւզրէ նէշր օլունաճագ տըր։ Վիլաեէթ մէճլիսի մազպաթալարընյա միւզաքէրաթը եէվմիեէ ֆիհրիսթի, ազաօրնէն էքսէրիեէթի լիսանը իւզրէ թահրիր օլունաճագ տըր։ Անճագ վիլաեէթ մէճլիսի ազասընէն հէր պիրի, ինթիխապ իթտիյի լիսան իւզրէ իֆատէյի մէրամ իտիպ, նութգլարը սթէնօկրաֆ զապթնամէլէրինէ այնէն թէրճէմէ վէ տէրճ օլունաճագ տըր։

Սըրպիսթան ասաքիրի մունթազամասընա 20 թապուր բիեատէ տահա իլավէսի իչին, հարպիեէ միտիրի Սգուբչինա նամ միլլէթ մէճլիսինտէն 4 միլեօն ֆրանգ թախսիսաթ թալէպ իյլէմիշ տիր։

—Շէհրը հալը բումինին 14 ինճի կիւնիւ Կ'լիպօլուտա պիր պէօյիւք հարիք զուհուր իտէրէք, հէր նէ գատար եանան խանէլէրին մըգտարը մալիւմ տէյիլ իսէ տէ, քիւլլիեէթլի պուլունմուշ տուր։

—Ալթուն իլէ մէճիտիեէ պէյնինտէքի ֆարգտան իսթիֆատէ զըմնընտա Էլրօբատան քիւլիչէ կիւմիւշ ճէլպ իլէ զարպխանէտէ մէճիտիեէ տարպ իթտիրմէյի պաղըլար պիր թէմէթթիւ իթթիխազ իյլէմիշ, վէ պունուն մազարաթընը հիւքիւմէթը սէնիեէ հիսս իտիպ, պու նէվ սիքքէնին տարպընը մէնն իթմիշ օլտուղու հալտէ, պու տէֆա զարպխանէտէ եինէ սիմ մէճիտիեէ տարպ օլընմագտա օլտըղընը ֆարտիւ Պոսֆոր պէեան իտիեօր։

—Բնաղըտխանէ ճիհէթի գումանտանը միրիլիֆա Օսման բաչա հազրէթլէրի պու քէրրէ Շգոտրա ֆըրզոյի ասքէրիեէսի բիֆագաթընա մէմուր օլմուշ տուր։

—Կէչէն բազար կիւնիւ պահրիեէ նէֆֆերաթընտան պիրի, ֆահիշէ կիւրուհինտէն Խատիչա նամընտա պիր գարընա էրքէք էլպիսէսի կէյտիրիպ, Ղալաթատա Արապ ճամիսի ճիվարընտա պիր գահվէեէ սօգարագ, օրատա պիրիքտէ օթուրմագտա իքէն, Ղալաթա գապթիեէլէրի քէֆիեէթին ֆարգընա վարարագ մէրգումարը ախզ ու կիրիֆթ էյլէմիշլէր տիր։

—Պիր գաչ կիւնտէն պէրու Պէյօղլունա պաղը Ռուս զապիթանը վիրուտ էյլէմէքտէ, վէ պաղըլարընընն եանընտա ֆամիլեարը տախի պուլունմագտա տըր։ Թոսգիգ օլունտուղունա կէօրէ, զապիթանը միւմայիլէյհիւմ, Ռումէլիտէ պուլունուպ պու քէրրէ ավտէթէ մէմուր Ռուս ալայլարընա մէնսուպ օլարագ, ժէնէրալ Թոթլէպէնտէն ալտըղլարը մէզունիեէթէ մէպնի Տէրսաատէթի կէօրմէք վէ պաղը էշեայի Օսմանիեէ ալեպ մէմլէքէթլէրինէ կէօթիւրմէք իչին կէմիշ օլուպ, եազընտա եինէ ալայլարընընն պուլունտուղլարը մահալլէրէ ավտէթ իտէճէքլէր տիր։

—Բարիս սեֆիրի Սաֆվէթ բաչա հազրէթլէրի, տիւնքի կիւն մէպէյնի Հիւմանուենա ապիմէթ էյլէմիշ տիր։

—Պուլղարիսթան վալիյի մուվազաթը բրէնս Տօնտուգօֆ պաղա մէսարիֆ էշին պիր զրէտիթօ թալէպ էյլէմիշ տիր։

Ալընան մալիւմաթը մախսուսէեէ կէօրէ, միւխթէլիֆ գօմիսիօն, միւշարիէյհին թալէպ իթտիյի զրէտիթօեու գապուլ իթմէմիշ, վէ միւշարիէյհէ ագճէ սարֆընա իզն վիրմէմիշ տիր։ Բօլիթիգա բէրտապլար ա. բասընտա ինկիլթէրրա իլէ Ռուսիա իթթիֆագընտան գավիէն պահս օ. լունուեօր։ (Վագըթ)

ՍԱՐԱՖԻՅԷ

	Լօնտրա, 6 յունվար	
Ինկիլիզ գօնսօլիտի		95 7/16
Էսհամը Ումումի աշըլտը		11 5/8
» » գարանտը		11 3/8
1865	Իսթիգրազը	14 1/4
1869	»	14 1/8
1871	»	52 1/2
1873	»	12 3/8
1872 (Պօն տիւ Թրէզօր (Սէրի Ա. Բ.)		22 1 4
Օսմանլը պանգասը		8 7/8
Ռուսիա իսթիգրազը 1873		82 5/8
Մըսըր իսթիգրազը պիրէյմիշ		50 5/8
» իմթիեազը		70 3/8

—ʊ—

	Բարիս, 6 յունվար	
Ֆրանսըզ ֆօնտոսու	5 0/0 ք. գ.	113 55
» »	3 0/0 Ամորթիսմանլը	79 90
» »	3 0/0	77 20
Էսհամը Ումումի աշըլտը		11 75
» » գարանտը		11 55
Պօրսատան սոնրա		
65	Իսթիգրազը	70
69	»	70
73	»	61 25
Ռումէլի չըմէնտըֆէր սէհիմլերի		45 25
Օսմանլը պանգասը		470
Իթալեա ֆօնտոսու		76 80
Մըսըր Ֆօնտոսու	գ. ք.	258 75

—ʊ—

	Բարիս (Պուլվար) 6 յունվար	
Ֆրանսըզ ֆօնտոսու	5 0/0	113 52 1/2
Էսհամ Ում.		11 45

—ʊ—

ԳԱԼԱԹԱ ԲԻԱԶԱՍԸ

Էսհ. Ում. 23 դեկտ. ազչմ գր.		12 30
Էսհ. Բաժ 26 դեկտ. սապհ. աչ.		12 27
Էն եիւքսէք		12 28
Էն աշաղը		12 27
Սաաթ 8 տէ		12 27
Խոշիգ 63 (Մութօն)	6 0/0 ֆր.	65
» 65 (Մութօն)	6 0/0 ֆր.	73
» 69 (Բինար)	6 0/0	70
» 72 (Պօնտիթրէզօր)	9 0/0	21 1/2
» 73 (Բինար)	6 0/0	62
Ռումէլի Շըմէնտըֆէր		44
Ռէբոր	ֆր.	2
Հէվալէսիզ	ֆր.	3
Ադչէ ֆայիզի	0/0	10

—ʊ—

ԱԳՈՒՕՆԼԱՐ ՖԻՆԱԹ

Ֆրէսի ժէնէր.	6 0/0 Լ. 0	4 30
Սոսի. ժէն.	6 0/0 Լ. Ս. գր. ք.	4 30
Իսթանպոլ Պանգասը	գ. ք.	6 10
Սօսիէթէ Օթթօման	Լ. Ս. գ. ք.	3 10
Թրամվայ	5 0/0 Ղ. գ. ք	1 70
Լավրիօմ (մատէն)	գ. ք. ֆր.	62

—ʊ—

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ՅԻԱԶԱՍԸ

Օսմանլը լիրասը 100 ղրշան		Ղրշ. Փր.
Ինկիլիզ լիրասը		109 22
Ֆրանսըզ ալթունու		87 15
Բօլ		89 20
Դերբիսից ալթունու		51 10
Պէեազ մէճիտիյէ	ֆարգը	8 5
Չէթալիք	ֆարգը	25
Զէյլիք	ֆարգը	24 20
Պագըր	ֆարգը	83
Գարպօն գայմէսի գաբիք		9 45

—o—

ԳԱԶԻՄԷՆԻՆ ՐԻԱԶԱՍԸ

Էն եիւքսէք		412
Էն աշաղը		400
Սաաթ 8 տէ		408
Եիւզիւք գայիմէ պագըր հէսապը իլէ		44

ԻԼԱՆԱԹ

Եունանիսթանըն Բիրէ լիմանընտա Սթամաթօբուլօս վէ Նօքէլէսինին Էլլաս նամ պէզ ֆապրիգասը, լիրայի Օսմանի 100 ղրշ. իթիպարըյա ալէա վէ պէեազ պէզլէրին ֆիեաթը պէեան օլունուր.

Բեաֆֆէսի տէ 24 եարտալըգ.

Պիրինճի	ճինս	60	ղրշ.
Իքինճի	»	58	ղրշ.
Իւչիւնճիւ	»	56	ղրշ.
Ճէօրտիւնճիւ	»	54	ղրշ.
Պէշինճի	»	52	ղրշ.
Ալթընճը	»	50	ղրշ.
Եէսինճի	»	48	ղրշ.

Իշ պու ֆապրիգանընն պէզլէրի, պէեազլըգտա վէ կիւզէլլիքտէ վէ գավիլիքտէ Էլրօբանընն ամէրիգան պէզլէրինէ ֆայիգ տիր։ Պու պէզլէրտէն ալմագ միւրատ իտէն, Գալաթատա Գուրչուն խանընտա 3 Նիւմէրօյու մաղազատա Ժ. Տ. Նիգօլէսի մաղազասընա վէ Իսթանպօլ չարշըսընտա Աստարճը խանը տէրունինտէ 3 Նիւմէրօյու մաղազաեա միւրաճաաթ իտէպիլիրլէր։

11

ԶԷՐԱԶ—ՏԷՄԻՐՃԻՊԱՇԵԱՆ ԴԱՄԲԱՐԱՆ

Ինչպէս անունն արդէն կը յայտնէ, այս մատենիկն երկու երիտասարդ հեղինակներուն գրած դամբանականներուն հաւաքածոյն է, որ կը գտնուի բոլոր Հայ գրավաճառաց քով։

Գին 5 ղրուշ ոսկի Թղթադրամ

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԷԹԱ
ԿԱՐԱՊԵՏ Ե. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

Գալաթատա Բէնէչէ մպիհ-բազարընտա
Ն. 41 Իբսի խանընտա

JOHN GOSNELL ET CIE.

ՃՕՀՆ ԿՕԶՆԵԼ ՎԷ ԴՈՒՄԲ.

Ինկիլթէրրա գրալիչասը վէ բրէնսէս տը կալըն իմթիեազը լավանթաճըսը օլան Վէմահէյհ միւսիւ Ճօն Կոզնել վէ Դումբանեասը, ալէա սապոն վէ տիշ Փշրչալարը համալ իյլէտիկինի վէ քէնտի ֆապրիգալարընտան ջըգան մալէրին, պիւյիւք բէրուքէր վէ էճզաճը տիւքքեանլարընտա սաթըմագտա օլտուղունու էհալիեէ իլան իսէր։

ԼՕՆՏՐԱ ՎԷ ԲԱՐԻՍՏԷ էվի վար տըր

ՃՕՀՆ ԿՕԶՆԵԼ ՎԷ ԴՈՒՄԲ.

Տէրի պէեազլաթմագ վէ թէմիզլէմէք իչին չիմտիեէ զատար կէօրիւլէն թօզլարը էն ալէասը վէ էն միւէսսիրի, միւմահիէյհին իճատաքէրտէսի օլան թօզ օլուպ, պէյիք բէրուքէրլէրէտ վէ էճզաճէրլէրտէ պուլունուր։